

วันเสาร์ที่ 22 มีนาคม 2557 / Saturday 22 March 2014

เป็นเอก รัตนเรือง Pen-Ek Ratanaruang / Between Two Worlds (Sri Lanka / France, 2009)

Between Two Worlds (Ahasin Wetei) (ศรีลังกาและฝรั่งเศส ปี 2009)

กำกับและเขียนบทภาพยนตร์โดยวิมุกติ จายะสุนทรา

ชายหนุ่มตกลงมาจากฟากฟ้า

เส้นแบ่งแยกการสื่อสารถูกเผาไหม้หายไป

เพื่อปลดปล่อยเมืองและความวุ่นวายให้กลับคืนสู่ธรรมชาติ

เข้าสู่อีกหนึ่งเรื่องราว

ตำนานของเจ้าชาย

ผู้ไขว่คว้าค้นหาความรัก

ที่ซ่อนตัวภายในโพรงต้นไม้

ไม่อาจปฏิเสธความอัศจรรย์ของมนตรา

สิ่งที่เกิดไปแล้วเมื่อวันวาน อาจเกิดขึ้นอีกครั้งในวันพรุ่งนี้

Between Two Worlds ได้ออกฉายในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกว่า 100 แห่งทั่วโลก ได้เข้าประกวดในเทศกาลภาพยนตร์เวนิส 2009 และได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัล Golden Lion นอกจากนี้ยังคว้ารางวัลผู้กำกับภาพยนตร์ยอดเยี่ยม Asia Pacific Screen Awards และภาพยนตร์เอเชียยอดเยี่ยมจาก Barcelona Asian Film Festival อีกด้วย

วิมุกติ จายะสุนทรา พูดถึงภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า "Between Two Worlds ว่าด้วยพลังของประวัติศาสตร์ ของอดีต พลังของธรรมชาติ พลังของตัวละครแต่ละตัว พลังของสถาบันต่าง ๆ พลังของภาพยนตร์ ซึ่งพลังต่าง ๆ เหล่านี้ได้มาปะทะกันในหนัง พลังเหล่านี้ไหลผ่านช่วงเวลา มาจากอดีต ปรากฏขึ้นอีกครั้งในปัจจุบัน และเพิ่มขึ้นในอนาคต

ผมเคารพพลังที่ธรรมชาติก่อกำเนิด อย่างภูมิประเทศและความรู้สึกต่าง ๆ ภาพยนตร์เรื่องนี้ทำให้เราหลุดออกไปจากเมืองที่เต็มไปด้วยสัญลักษณ์และความรุนแรง และย้อนกลับไปสู่สิ่งที่เราไม่รู้จักร ราชิตได้ออกเดินทางด้านจิตวิญญาณที่จะพาเราไปสู่สถานที่ต่าง ๆ (ชนบท และตามด้วยภูเขา) ที่ไม่อาจคาดเดาไว้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง ความลึกลับ ความน่ากลัวต่าง ๆ เกิดขึ้นได้เสมอ และเขาก็เริ่มเข้าใจว่าแท้ที่จริงแล้วสิ่งเหล่านั้นมันอยู่รอบตัวเขามาโดยตลอด เมืองอาจจะทำให้เราเป็นบ้า แต่ธรรมชาติทรงพลังมากกว่านั้น ธรรมชาติปลุกอดีตและตำนานให้ตื่นขึ้นมาอีกครั้ง ธรรมชาติให้กำเนิดทุกสิ่งทุกอย่าง ธรรมชาติสื่อสารกับเราตลอดเวลา กระตุ้นจินตนาการและจิตวิญญาณ เป็นต้นกำเนิดความรุนแรง ธรรมชาติไม่เคยยอมแพ้มนุษย์ และไม่อาจควบคุมได้ ธรรมชาติทรงพลังกว่าเรามากมายนัก

Between Two Worlds เล่าเรื่องราวด้วยวิธีการที่แตกต่างออกไป ผมโตมากับการฟังนิทานและเรื่องเล่า เวลาฟังนิทาน เราต้องฟังไปเรื่อย ๆ ไม่ขัดจังหวะ ไม่ถามคำถาม เรื่องทุกเรื่องเวลานำมาเล่าใหม่อีกครั้ง จะไม่เหมือนเดิม เพราะบางครั้งคนฟังก็เปลี่ยนไป หรือเวลาและอารมณ์ที่แตกต่างก็ส่งผลให้การเล่าเรื่องเปลี่ยนไปเช่นกัน

ในบ้านเกิดของผม พื้นที่ที่คุณเริ่มเขียนบันทึก คุณก็ได้กักขังจินตนาการเหล่านั้นไปแล้ว แต่ถ้าคุณบันทึกมันลงแผ่นฟิล์ม คุณจะ
สามารถปลดปล่อยมัน ด้วยการผสมผสานองค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ภาพยนตร์เป็นการปล่อยพื้นที่ให้คนดูได้ค้นหา
เรื่องราวด้วยตัวเอง แบบเดียวกับการชมภาพวาด การถ่ายทอดเรื่องราวด้วยภาพยนตร์สามารถรักษาความรู้สึกและอารมณ์
ของเรื่องราวได้ เราจะรู้สึกได้ถึงความซับซ้อนและความหมายที่ซ่อนอยู่ภายใน"

วิมุกติ จายะสุนทรา

วิมุกติ จายะสุนทรา เป็นผู้กำกับภาพยนตร์ นักเขียนบท และศิลปินชาวศรีลังกา เขาจบด้านภาพยนตร์จากสถาบันภาพยนตร์
และโทรทัศน์แห่งประเทศอินเดีย หลังจากกลับมาที่ศรีลังกา เขาก็กำกับภาพยนตร์สารคดีชาวคำเรื่อง The Land of Silence
(2001) ซึ่งใช้เวลาสร้างถึง 3 ปีเต็ม The Land of Silence เป็นสารคดีเกี่ยวกับเหยื่อสงครามกลางเมืองในประเทศศรีลังกา
โดยเขาถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้ด้วยอุปกรณ์กล้องโบราณสมัยทศวรรษที่ 60 และใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่
เกิดขึ้นในปัจจุบันดูราวกับว่าเป็นภาพฟุตเทจจากอดีต สารคดีเรื่องนี้ได้รับคัดเลือกให้ฉายตามเทศกาลภาพยนตร์ในหลาย ๆ
ประเทศทั่วโลก อาทิ เทศกาลภาพยนตร์มาร์เซย์ ประเทศฝรั่งเศส เทศกาลภาพยนตร์ร็อตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์
และเทศกาลภาพยนตร์เบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี

จากนั้นวิมุกติก็ได้รับทุนไปเรียนที่สถาบัน Le Fresnoy-Studio National des Arts ประเทศฝรั่งเศส ระหว่างศึกษาอยู่เขาได้
กำกับภาพยนตร์สั้นเรื่อง Empty for Love ซึ่งถ่ายทำทั้งที่ฝรั่งเศสและศรีลังกา ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับคัดเลือกให้ฉายใน
เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ 2003 และคว้ารางวัลผู้กำกับภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากเทศกาล Novo Mesto International
Short Film Festival ประเทศสโลวีเนียในปี 2003 ซึ่งเป็นปีเดียวที่เขาได้รับเลือกจากมูลนิธิ Cinefondation ของเทศกาล
ภาพยนตร์เมืองคานส์ ให้เข้าร่วมในโครงการศิลปินพำนัก

ภาพยนตร์ขนาดยาวเรื่องแรกของเขา The Forsaken Land (2005) ได้รับเลือกให้ร่วมฉายที่เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ใน
ปี 2005 (สาย Un certain regard) และสามารถคว้ารางวัลถ่ายภาพยอดเยี่ยม Camera D'Or มาได้ ซึ่งวิมุกติเป็นชาวศรี
ลังกาคนแรกและคนเดียวที่เคยได้รับรางวัลนี้ ผลงานเรื่องต่อมาของเขา Between Two Worlds (2009) เข้าชิงรางวัล
Golden Lion ที่เทศกาลภาพยนตร์เวนิส ในขณะที่ภาพยนตร์เรื่องถัดมา Mushrooms (2011) ซึ่งถ่ายทำในประเทศอินเดีย
ได้รับเลือกให้ร่วมฉายใน Director's Fortnight ที่เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ในปี 2011

ผลงานที่ผ่านมา

กำกับและเขียนบทภาพยนตร์

Between Two Worlds (2009)

The Forsaken Land (2005)

Empty for Love (short) (2002)

The Land of Silence (2001)

Thibiri Dela (1996)

เป็นเอก รัตนเรือง

เป็นเอก รตนเรือง เป็นผู้กำกับและนักเขียนบทภาพยนตร์ชาวไทยที่มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนเป็นเอกลักษณ์ เป็นเอกใช้ชีวิตช่วงปลายวัยรุ่นถึงต้นยี่สิบที่นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เขาจบการศึกษาจาก Pratt Institute เอกประวัติศาสตร์ศิลป์ เป็นเอกเป็นหนึ่งในกลุ่มผู้กำกับรุ่นใหม่ที่มีส่วนช่วยในการคืนชีพอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่ตกต่ำอย่างมากในยุคทศวรรษ 90 ในปี 2004 เป็นเอกเป็นหนึ่งในผู้กำกับภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลศิลปาธรจากกระทรวงวัฒนธรรม

ผลงานเรื่องแรกของเขาคือ ผีน บ้า คาราโอเกะ (1997) ซึ่งได้ฉายรอบปฐมทัศน์ที่เทศกาลภาพยนตร์เบอร์ลิน ภาพยนตร์เรื่องนี้มีแนวทางการเล่าเรื่องและสไตล์ที่แตกต่างจากภาพยนตร์ไทยทั่ว ๆ ไปในยุคนั้นอย่างสิ้นเชิง และทำให้ชื่อของเขาเป็นที่จับตามอง ภาพยนตร์เรื่องที่สองของเขา เรื่องตลก 69 (1999) เป็นแนวตลกเสียดสี และเป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าชิงรางวัลออสการ์ครั้งที่ 73 ในสาขาภาพยนตร์ต่างประเทศยอดเยี่ยม ภาพยนตร์เรื่องที่สามของเขา มนต์รักทรานซิสเตอร์ (2001) เล่าเรื่องราวความรักในแบบฉบับมนต์เพลงลูกทุ่ง มนต์รักทรานซิสเตอร์ฉายรอบปฐมทัศน์ที่งาน Director's Fortnight เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ 2002 และเป็นตัวแทนภาพยนตร์ไทยเข้าชิงออสการ์ครั้งที่ 75

ผลงานเรื่องต่อมา เรื่องรัก น้อยนิด มหาศาล (2003) เป็นการทำงานร่วมกับปราบดา หยุ่น (เขียนบท) คริสโตเฟอร์ ดอยล์ (ถ่ายภาพ) และ ทาดาโนบุ อาซาโนะ (แสดงนำ) ซึ่งรับบทเป็นชาวญี่ปุ่นที่หนียากูซามาอยู่ประเทศไทย ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลในเทศกาลภาพยนตร์ร็อตเตอร์ดัม คัวรางวัลนักแสดงนำยอดเยี่ยม (อาซาโนะ) จากเทศกาลภาพยนตร์เวนิส และเป็นตัวแทนประเทศไทยในการเข้าชิงรางวัลออสการ์ปี 2003 เป็นเอกได้ร่วมงานกับทั้งสามคนนี้อีกครั้งกับ คำพิพากษาของมหาสมุทร (2006) ซึ่งฉายรอบปฐมทัศน์และถูกเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลในเทศกาลภาพยนตร์เบอร์ลินด้วย

จากนั้น เป็นเอกก็กลับไปเขียนบทภาพยนตร์เองอีกครั้งกับ พลอย (2007) ซึ่งได้ร่วมฉายใน Director's Fortnight เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ พลอย เป็นเรื่องราวของภรรยาที่เริ่มระแวงและไม่พอใจ เมื่อสามีไปสนิทสนมกับเด็กสาวรุ่นลูก ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ออกฉายตามเทศกาลภาพยนตร์ต่าง ๆ ทั่วโลกมากมาย รวมทั้งเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพ เทศกาลภาพยนตร์ Osian's Cinefan Festival of Asian and Arab Cinema (และคว้ารางวัล FIPRESCI award จากเทศกาลนี้ด้วย) และเทศกาลภาพยนตร์โตรอนโต

ปี 2009 เขากำกับและเขียนบทภาพยนตร์เรื่องนางไม้ ซึ่งวาดด้วยความเ็นลับของป่าที่เข้ามามีส่วนในความสัมพันธ์ของคนสองคน นางไม้ได้เข้าชิงรางวัลในสาย Un Certain Regard เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ปี 2009 ในขณะที่ผลงานเรื่องต่อมาของเขา ผนตกขึ้นฟ้า (2011) ได้รับเลือกเป็นตัวแทนจากประเทศไทยในการเข้าชิงรางวัลออสการ์ครั้งที่ 85

ส่วนหนึ่งของผลงานที่ผ่านมา

กำกับภาพยนตร์

ประชาธิปไตย (2013)

ผนตกขึ้นฟ้า (2011)

นางไม้ (2009)

พลอย (2007)

คำพิพากษาของมหาสมุทร (2006)

เรื่องรัก น้อยนิด มหาศาล (2003)

มนต์รักทรานซิสเตอร์ (2001)

เรื่องตลก 69 (1999)

ฝัน บ้า คาราโอเกะ (1997)

Between Two Worlds (Ahasin Wetei) (Sri Lanka / France, 2009)

Written and directed by Vimukthi Jayasundara

The young man has fallen from the sky
The lines of communication are burned
To flee the city and its tumult, get back to nature
Enter into another story
Of the legend of the prince
In the hope of a love
To hide in the hollow of the tree
Nothing magical is improbable
What happened yesterday may happen again tomorrow

This film was officially selected for the Competition at the 66 Venice International Film Festival in 2009 and was nominated for the prestigious Golden Lion. It also received nomination for Achievement in Directing at the Asia Pacific screen Awards 2009 in Australia. At the Barcelona Asian Film Festival in 2010 this film won the Best Asian Film Award. Between Two Worlds was invited to more than 100 film festivals around the world.

Director's note: "In Between Two Worlds, the forces of History, of the past, the forces of nature, the forces of each character, the forces of the institutional powers, the forces of cinema, all come to a clash and to explode. All these forces flow through time, come from the past, reappear in the present and are tensed into the future.

I am highly aware of what nature produces, for example landscapes and emotions. The film allowed us to flee from the city, inhabited by signs and violence — to his unknown, Rajith undertakes a sort of spiritual journey—taking us to surroundings (first the countryside then the mountains) where life is not something that is obvious, where signs are invisible, where the sensation of the unknown, mystery, horror can arise, where one starts to understand that all of this has always been possible for human beings. The city makes one mad, but nature might be even worse, reawakening the past, legends. It is testimony of each and every thing, it talks to us without pause, referring to myths, arousing our imagination and ghosts. It is also the site of great violence. Nature never ceases fighting back, being born again where man has built; it cannot be controlled. In this sense it isolates us, it goes both before us and after us.

I know that coming from me this can sound surprising, or even like a form of provocation, but Between Two Worlds is not narrated in an original way. I grew up listening to people telling stories. And when

you're listening to stories, whatever the story is, you need to follow its flow, not to interrupt it, not to ask questions. Orality induces that the same story is never told twice the same way. Because the listener is someone else but also because the moment and mood are different.

In my culture, as soon as you start writing down a story, you imprison it, you weaken it. But if you film it, then you're freeing it, because you are combining its different elements. You are leaving room for the audience to explore its shadows, to experience it entirely, to receive it its own way, similarly to the experience of a painting. Orality, like cinema, can restore the scope and all the resonances of a story. You can feel all its layers, sense all its meanings, and not necessarily what is symbolic about it."

Vimukthi Jayasundara

Vimukthi Jayasundara is an award-winning Sri Lankan film director, screenwriter and visual artist. He attended the Film and Television Institute of India and after returning to Sri Lanka, began work on his first film, *The Land of Silence* (2001), which took 3 years to complete. *The Land of Silence* was a documentary in black and white about the victims of civil war in Sri Lanka. The film was made using cinematographic equipment from the 1960s and interspersed with occasional dialogues deliberately not translated but relayed by a background commentary. The film transforms images of the present into ghostly archives. The documentary was selected by several festivals including Marseilles, Rotterdam and Berlin.

Vimukthi then received a scholarship at Le Fresnoy-Studio National des Arts. Following his time at Fresnoy, he directed a short film *Empty for Love* – which was shot in France and Sri Lanka. The film was officially selected to the Cannes film festival in 2003 and won the Best Director Award at the Novo Mesto International Short Film festival, Slovenia in 2003, the same year he became a resident at the Cinéfondation of the Cannes Film Festival.

His first feature, *The Forsaken Land* (2005) has been officially selected at Cannes Film Festival in 2005 (Un certain regard) and won the Caméra d'Or, making him the only Sri Lankan to win the award. He followed this with *Between Two Worlds* (2009) which got nominated for the Golden Lion at the Venice International Film Festival 2009. His third feature, *Mushrooms* (2011) was filmed in India and went on to be selected for the Director's Fortnight at Cannes Film Festival 2011.

Filmography

Director and writer

Between Two Worlds (2009)

The Forsaken Land (2005)

Empty for Love (short) (2002)

The Land of Silence (2001)

Thibiri Dela (1996)

Pen-Ek Ratanaruang

Pen-ek Ratanaruang is a Thai film director and screenwriter. He spent nine formative years in his late teens and early twenties in New York, where he studied at Pratt Institute, majoring in Art History. He is one of the handful of directors who have helped reinventing the Thai film industry since its slump in the 1990s. In 2004, Pen-Ek was received Silpathorn Award from the Ministry of Culture.

Pen-ek made his debut film in 1997 with a movie that broke the mold of Thai cinema, *Fun Bar Karaoke*. The film was premiered at Berlin Film Festival. Pen-Ek's second film, *6ixtynin9*, is a crime black comedy. The film was Thailand's submission to the 73rd Academy Awards for Best Foreign Language Film. His third film, *Transistor Love Story* (2001), is a bittersweet Thai country music love story. The film premiered at the Director's Fortnight at the 2002 Cannes Film Festival. It was also submitted by Thailand to the 75th Academy Awards.

For his fourth film, *Last Life in the Universe*, he teamed up with writer Prabda

Yoon, cinematographer Christopher Doyle and Japanese actor Tadanobu Asano. Asano portrays a Japanese man on the run from the yakuza in Thailand. The film was selected for competition at Rotterdam Film Festival, won Asano Best Actor Award at Venice International Film Festival and was Thailand's submission to the 2003 Academy Awards. Pen-Ek worked again with these three men on *Invisible Waves* (2006) which was selected for competition at Berlin Film Festival, where it had its world premiere.

Pen-Ek then returned to screenwriting with *Ploy* (2007). The film was screened at the Director's Fortnight at Cannes Film Festival. *Ploy* tells a story of a wife who grows jealous and angry after her husband befriends a teen-age girl. It was screened at several other film festivals, including Bangkok International Film Festival, the Osian's Cinefan Festival of Asian and Arab Cinema (where it won the FIPRESCI award) and Toronto International Film Festival.

In 2009 he wrote and directed *Nymph*, a slowpaced, minimalist offering with supernatural overtones. It competed in the Un Certain Regard section at Cannes Film Festival 2009. His next film *Headshot* (2011) was selected as the Thai entry for the 85th Academy Awards

Selected filmography

Director

Paradoxocracy (2013)

Headshot (2011)

Nymph (2009)

Ploy (2007)

Invisible Waves (2006)

Last Life in the Universe (2003)

Transistor Love Story (2001)

6ixtynin9 (1999)

Fun Bar Karaoke (1997)

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
BANGKOK ART AND CULTURE CENTRE